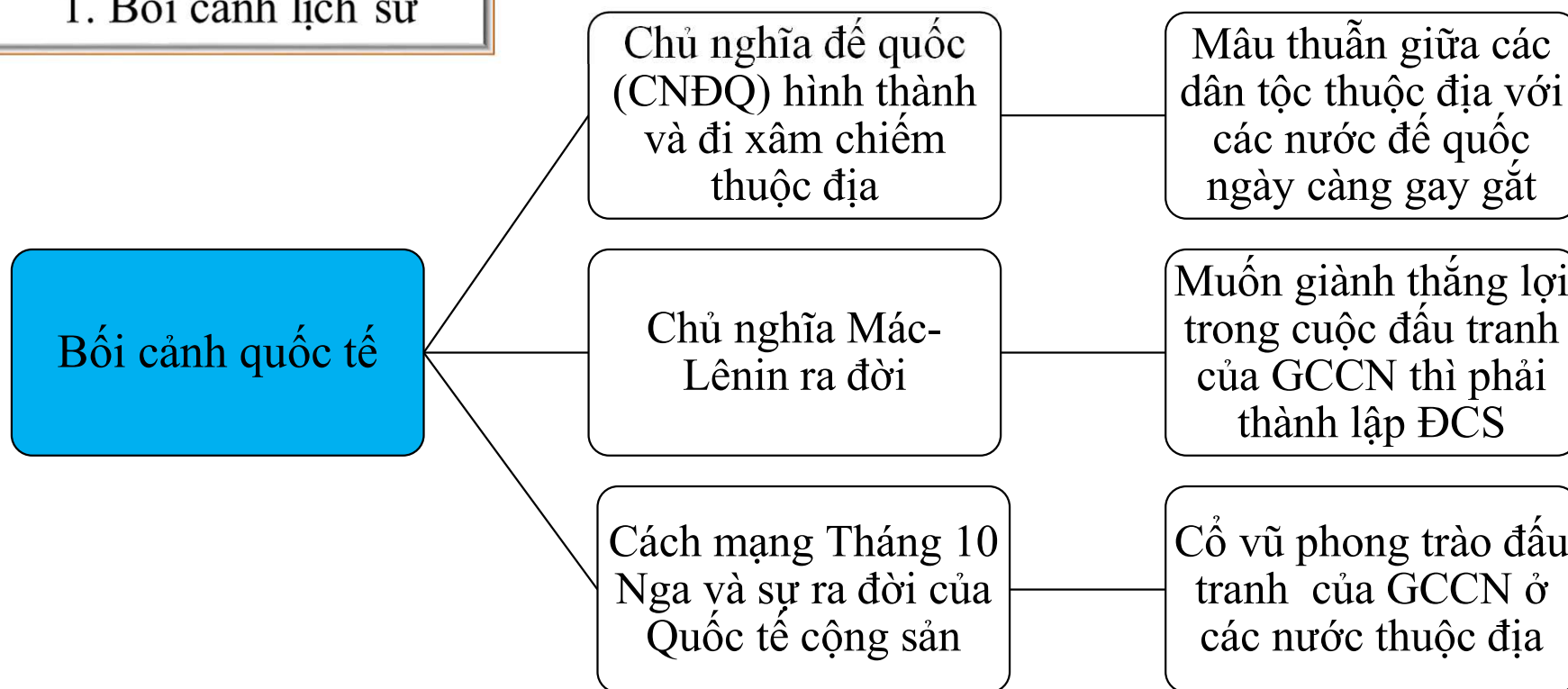

CHƯƠNG 1
ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM RA ĐỜI
VÀ LÃNH ĐẠO ĐẤU TRANH
GIÀNH CHÍNH QUYỀN (1930 - 1945)

I.Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời và Cương lĩnh chính trị đầu tiên của Đảng tháng 2/1930

1. Bối cảnh lịch sử

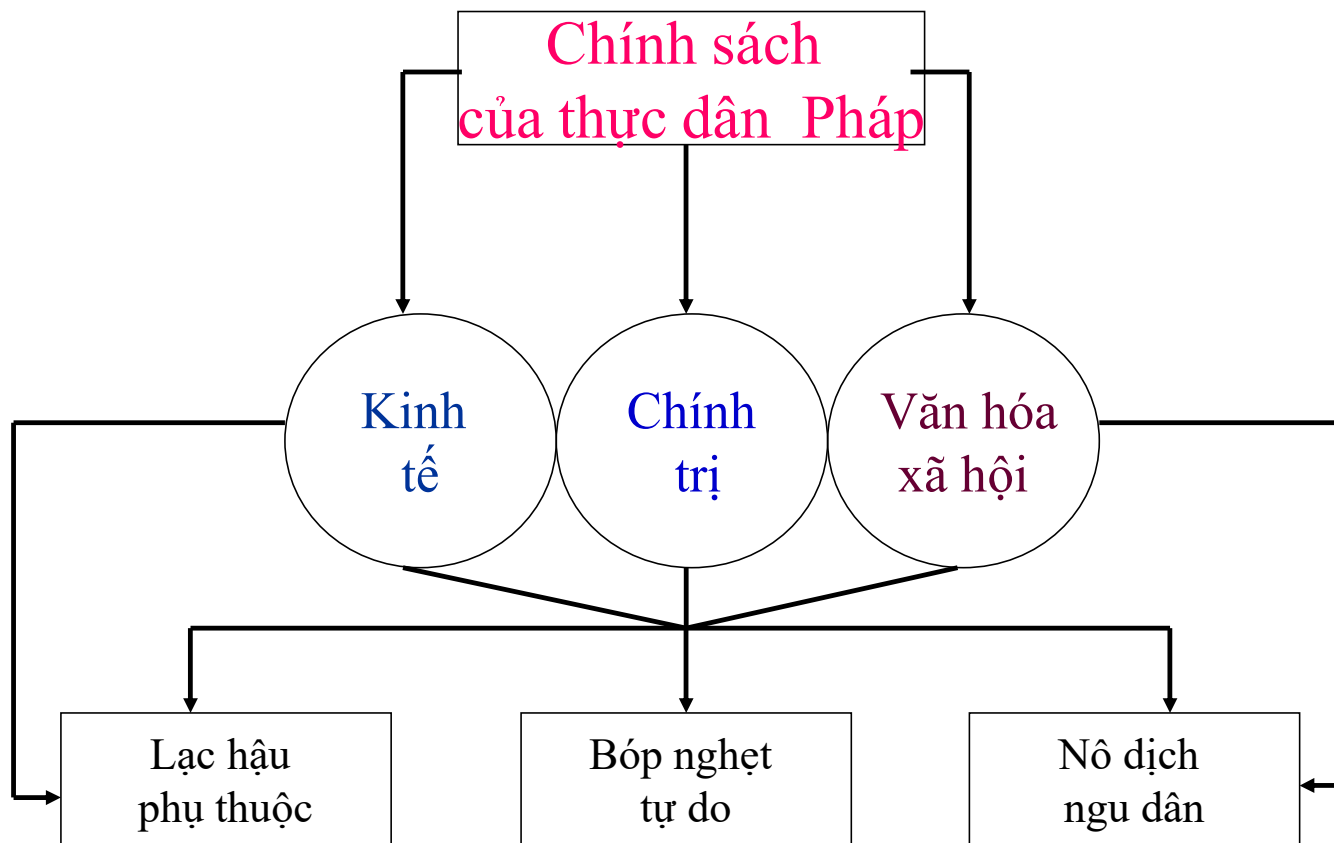

*Tình hình Việt Nam và các phong trào yêu nước trước khi có Đảng

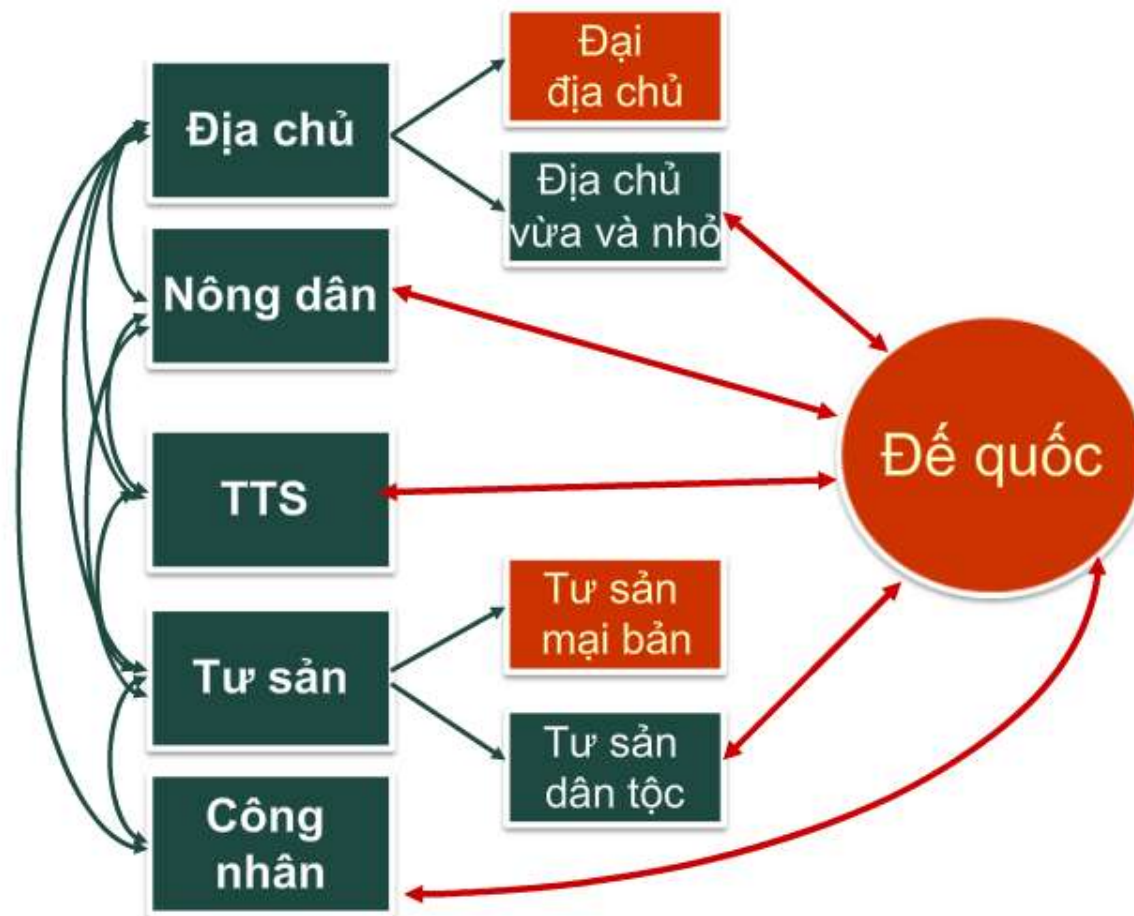
- 1858, Pháp nổ súng xâm lược Việt Nam
- Nhiều cuộc khởi nghĩa nổ ra để chống Pháp

Hiệp ước Patenôtre (6/6/1884)

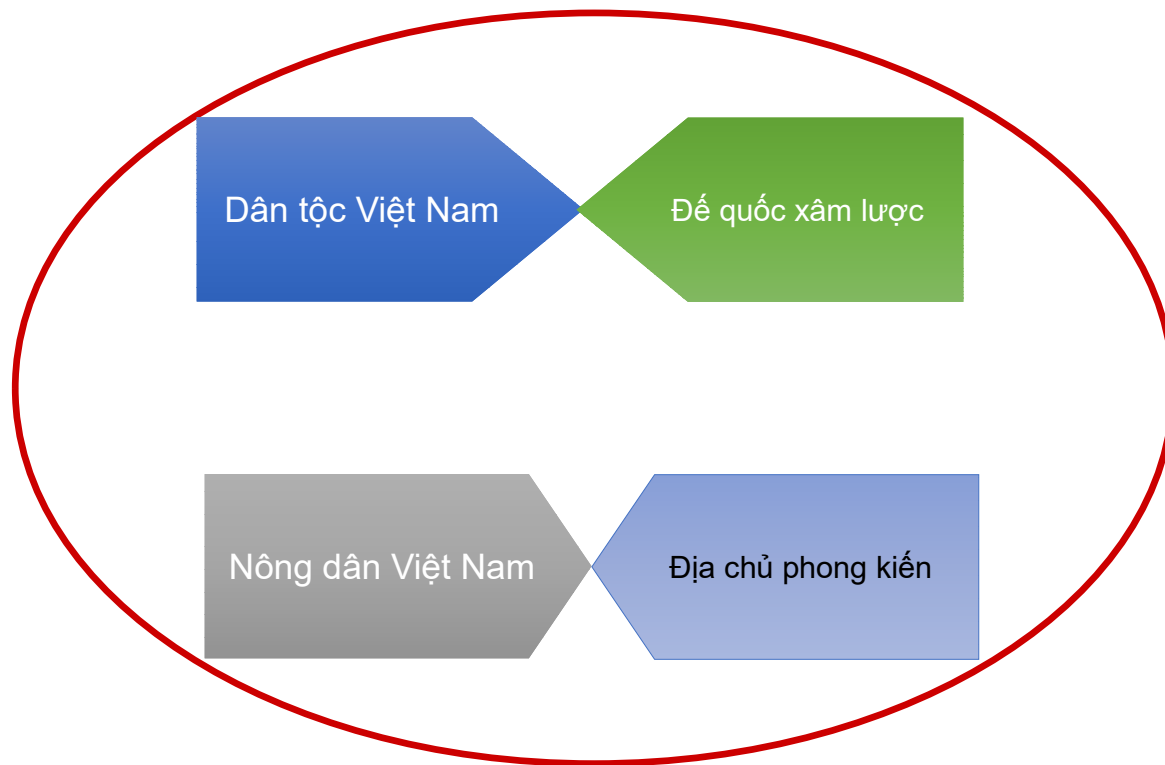
- Chia nước Việt Nam ra làm ba xứ: Bắc Kỳ (*Tonkin*), Trung Kỳ (*Annam*), Nam Kỳ (*Cochinchine*) dưới ba chế độ khác nhau; mỗi kỳ có một chế độ cai trị riêng như là ba nước riêng biệt. Nam Kỳ là xứ thuộc địa Pháp; Bắc Kỳ và Trung Kỳ là xứ Pháp bảo hộ nhưng triều đình nhà Nguyễn trên danh nghĩa vẫn được quyền kiểm soát.

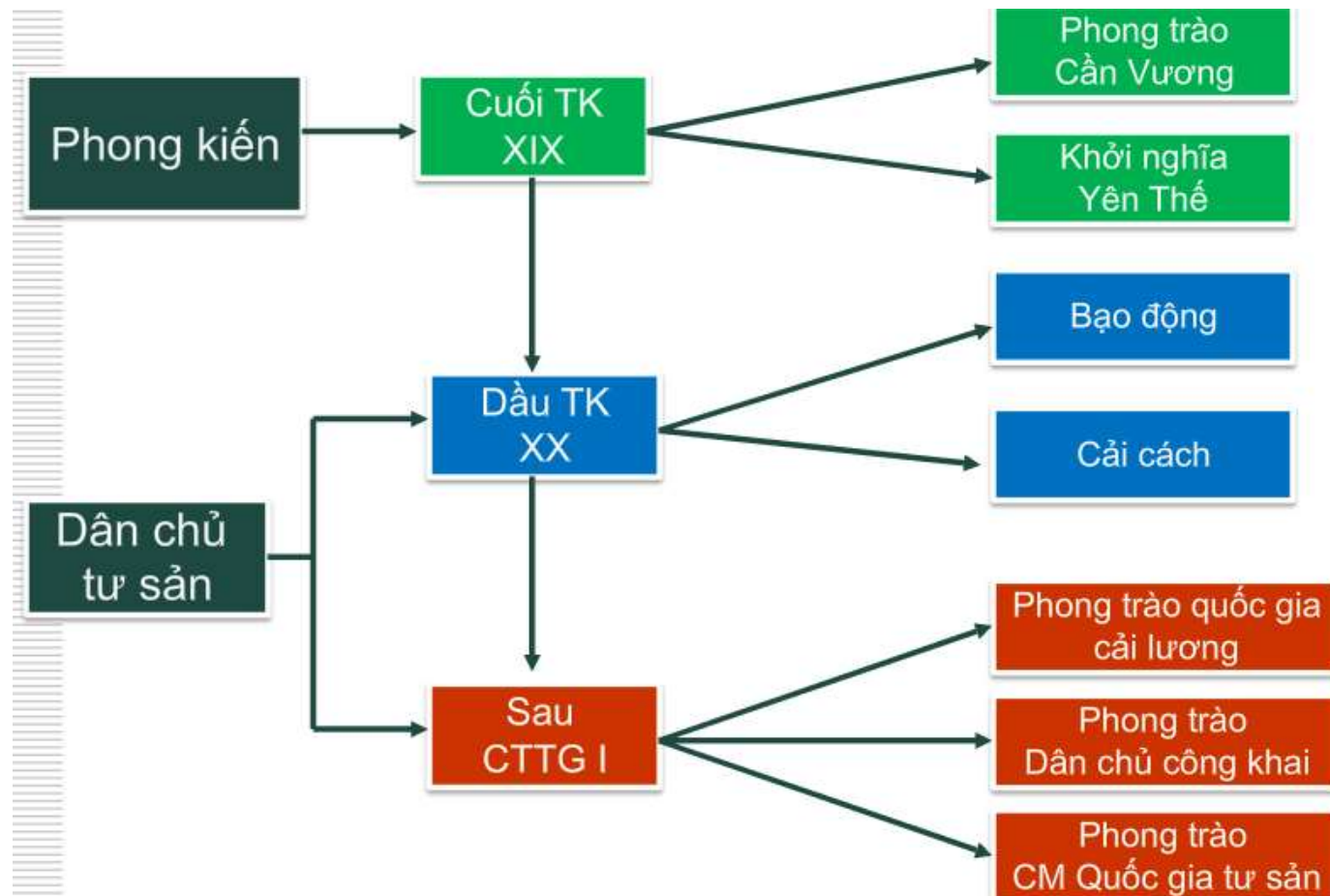
SỰ PHÂN HÓA GIAI CẤP VÀ MÂU THUẪN TRONG XH

✓ Mâu thuẫn xã hội mới
xuất hiện

Các phong trào yêu nước của nhân dân Việt Nam trước khi có Đảng

*** Theo khuynh hướng phong kiến**

- Phong trào Cần Vương (1885-1896)
- + Ngày 13/7/1885: Xuống chiếu Cần Vương
- + Nhiều cuộc khởi nghĩa hưởng ứng chiếu Cần Vương: Hương Khê (Hà Tĩnh); Ba Đình (Thanh Hóa); Bãi Sậy (Hưng Yên); Hùng Lĩnh (Thanh Hóa) ...nhưng đều bị thất bại

- **PTYN theo khuynh hướng dân chủ tư sản**

Có 2 xu hướng: Bạo động và cải cách

xu hướng bạo động

- Thành lập Duy Tân Hội, phát động phong trào Đông Du
- Năm 1912, ông lập Việt Nam Quang phục Hội để “đánh đuổi giặc Pháp, khôi phục nước Việt Nam độc lập, thành lập cộng hòa dân quốc Việt Nam”

*Nhụ y^u nước Phan Bội Châu
(1867 – 1940)*

xu hướng cải cách

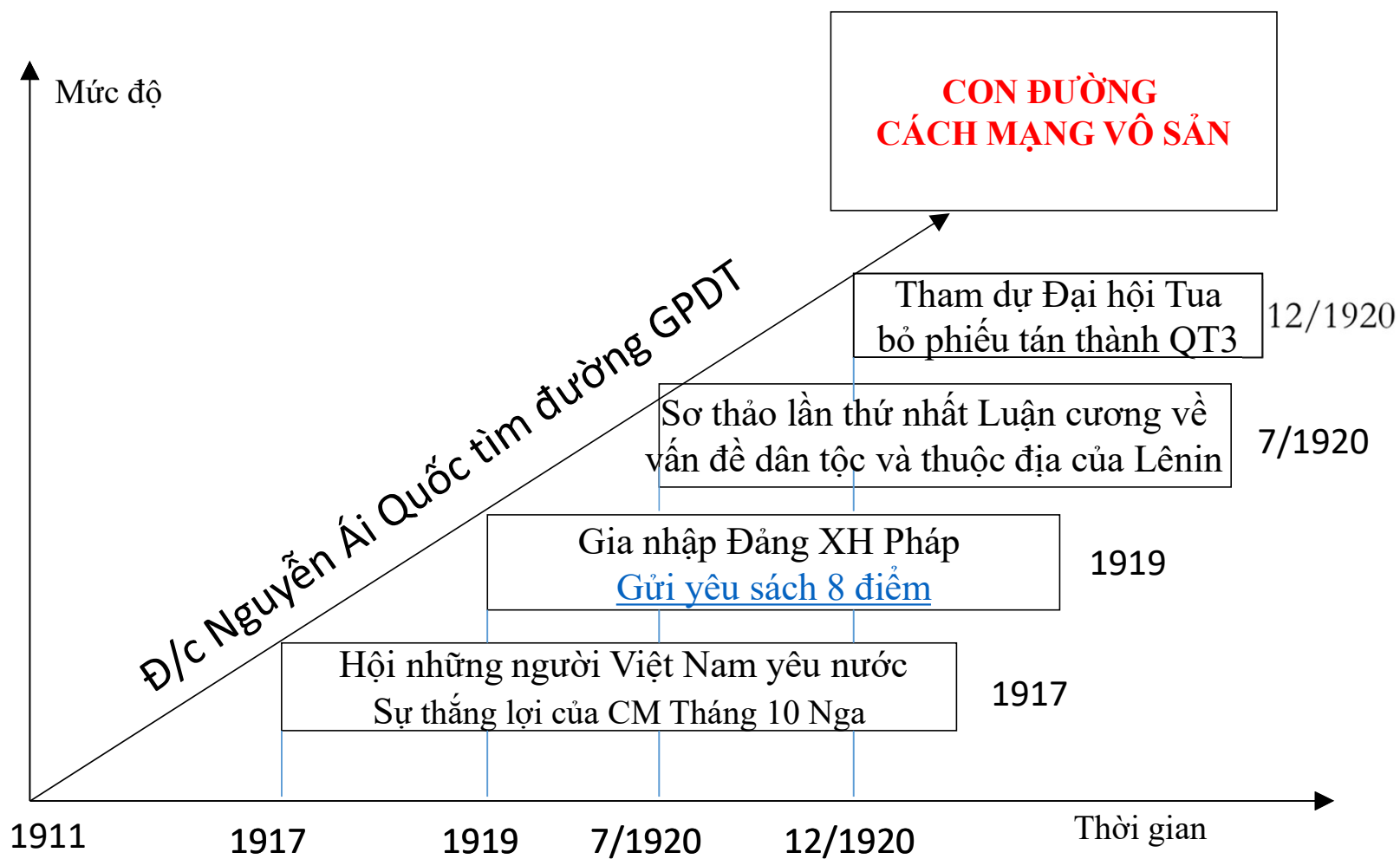
*Nhụ y^u nước Phan Châu Trinh
(1872 - 1926)*

- Quan điểm:** “bất bạo động, bạo động tắc tử, bất vọng ngoại, vọng ngoại tất vong”
- Chủ trương** “khai dân trí, chấn dân khí, hậu dân sinh”. Dựa vào Pháp để đánh đổ phong kiến

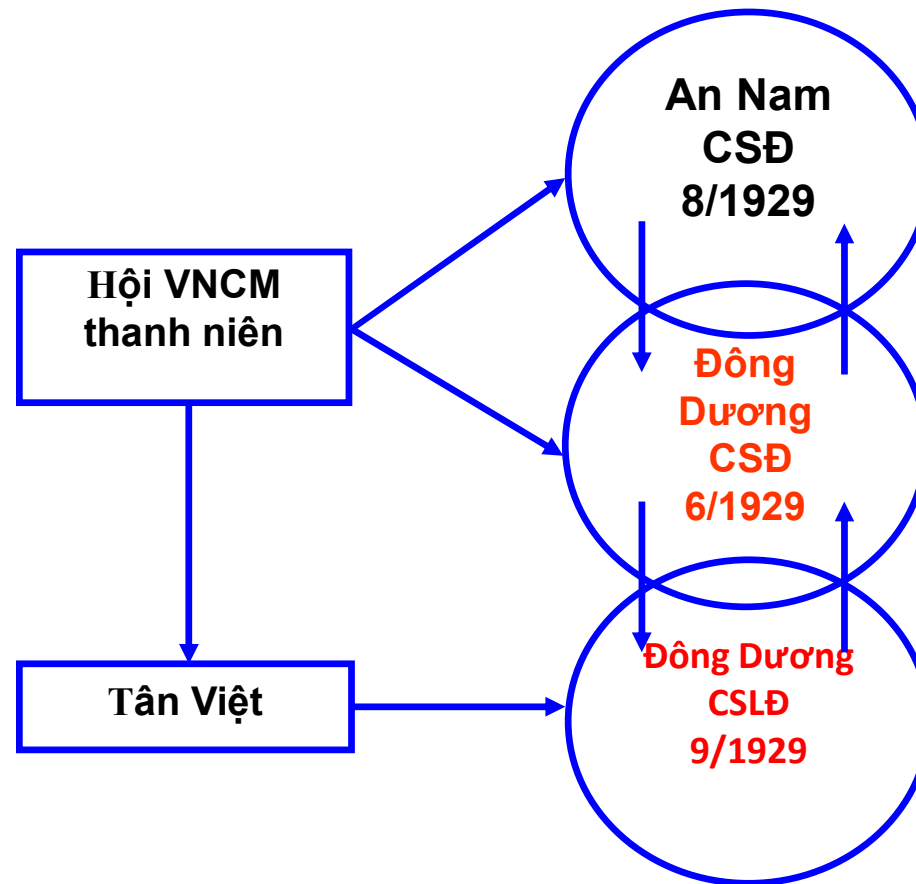
Nguyên nhân cơ bản dẫn đến sự thất bại của các phong trào yêu nước theo khuynh hướng Phong kiến và Dân chủ tư sản

- THIẾU ĐƯỜNG LỐI CHÍNH TRỊ ĐÚNG ĐẮN
- THIẾU LỰC LƯỢNG HÙNG MẠNH CỦA TOÀN DÂN TỘC
- THIẾU PHƯƠNG PHÁP ĐẤU TRANH THÍCH HỢP
- THIẾU MỘT TỔ CHỨC LÃNH ĐẠO CHẶT CHẼ

2. Đ/c Nguyễn Ái Quốc chuẩn bị các điều kiện để thành lập Đảng (SV nghiên cứu trong giáo trình)

3. Thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam và Cương lĩnh chính trị đầu tiên của Đảng

Hội nghị thành lập Đảng
6/1-7/2/1930 tại Hương Cảng, Trung Quốc

Thảo luận
đề nghị của
đ/c Nguyễn
Ái Quốc

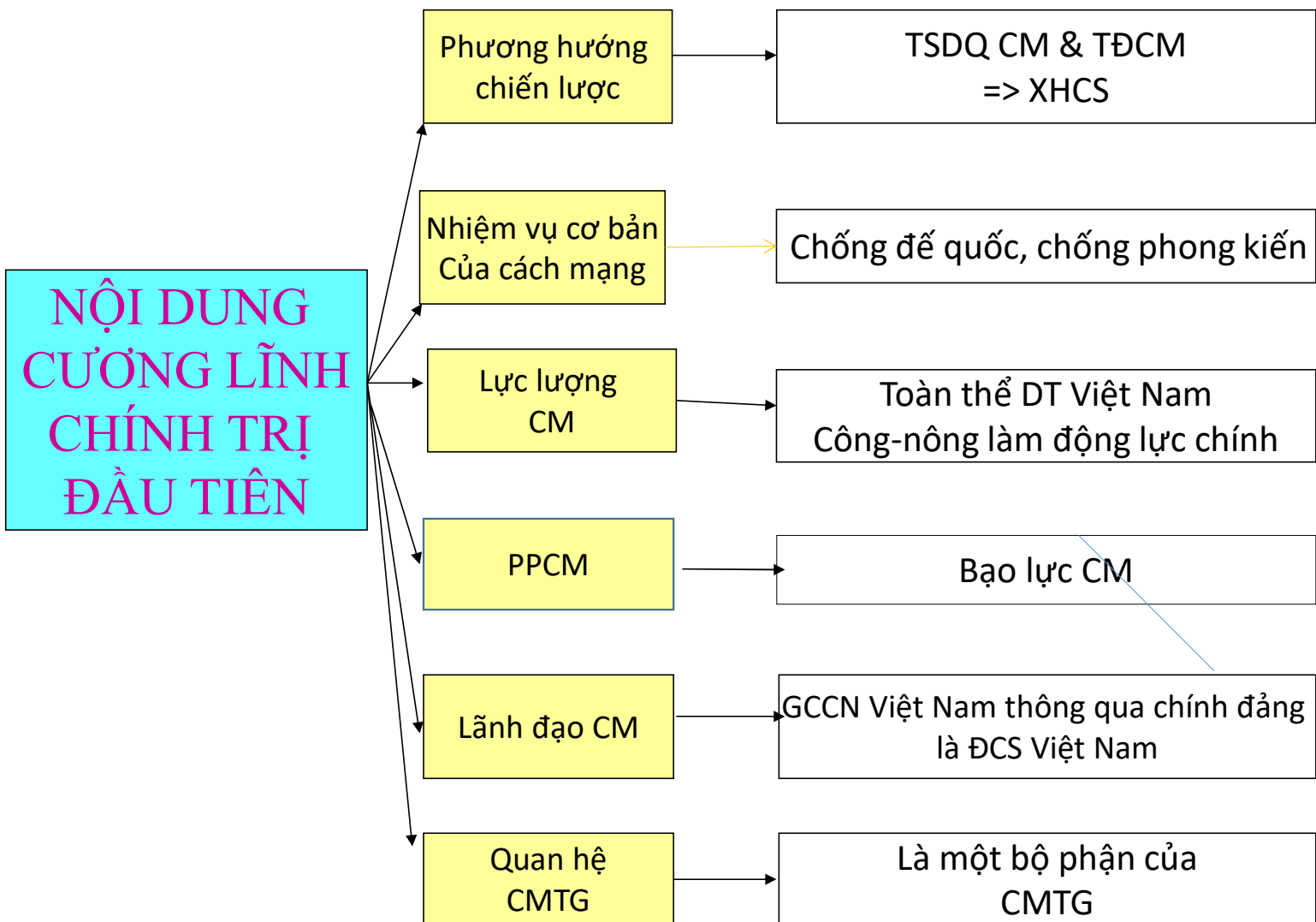
Bỏ thành kiến
xung đột

Định tên: Đảng
Cộng sản Việt
Nam

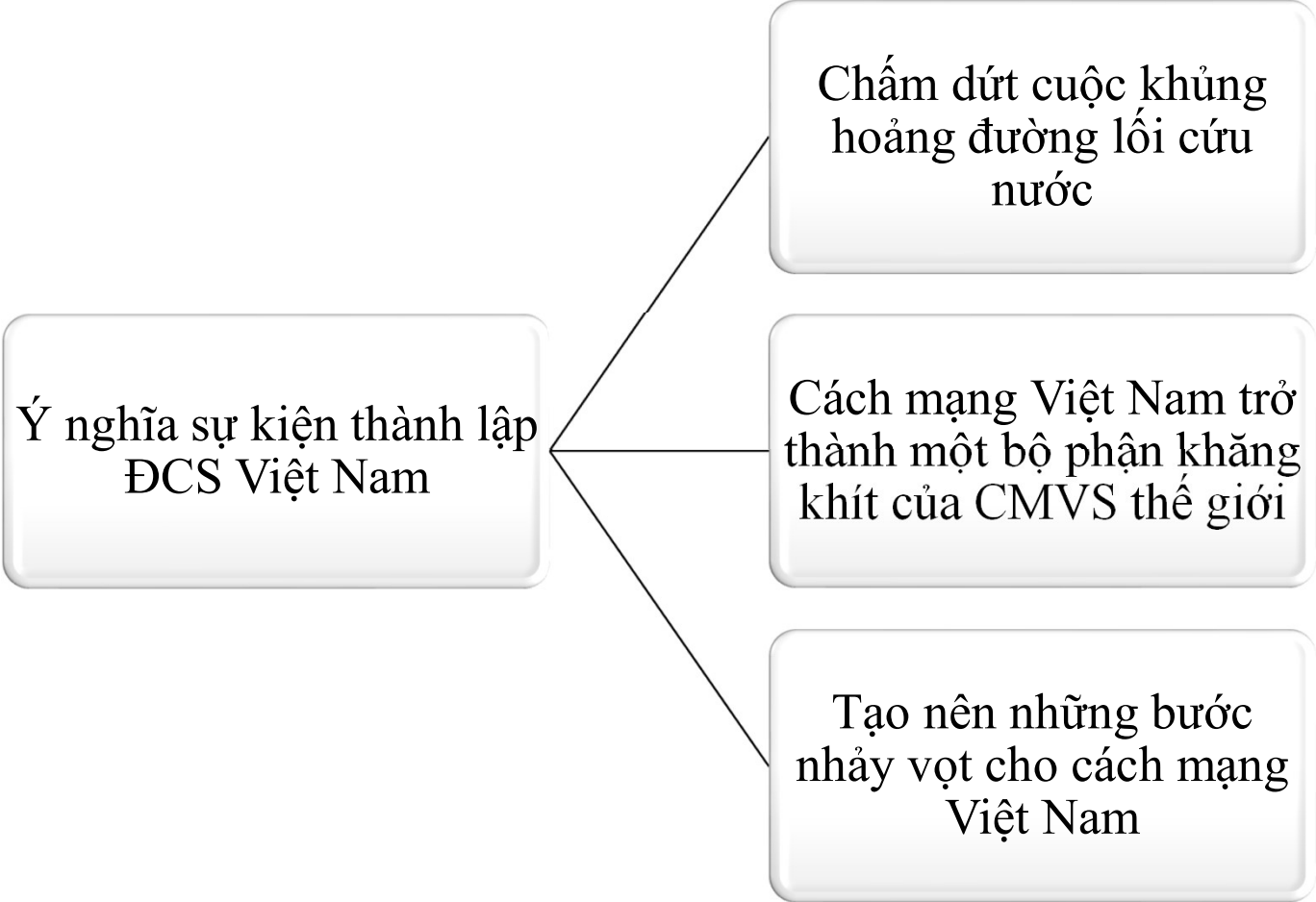
Thảo chính
cương và điều lệ
sơ lược của Đảng

Định kế hoạch
thống nhất trong
nước

Bầu BCH Trung
ương lâm thời

Ý nghĩa sự kiện thành lập
ĐCS Việt Nam

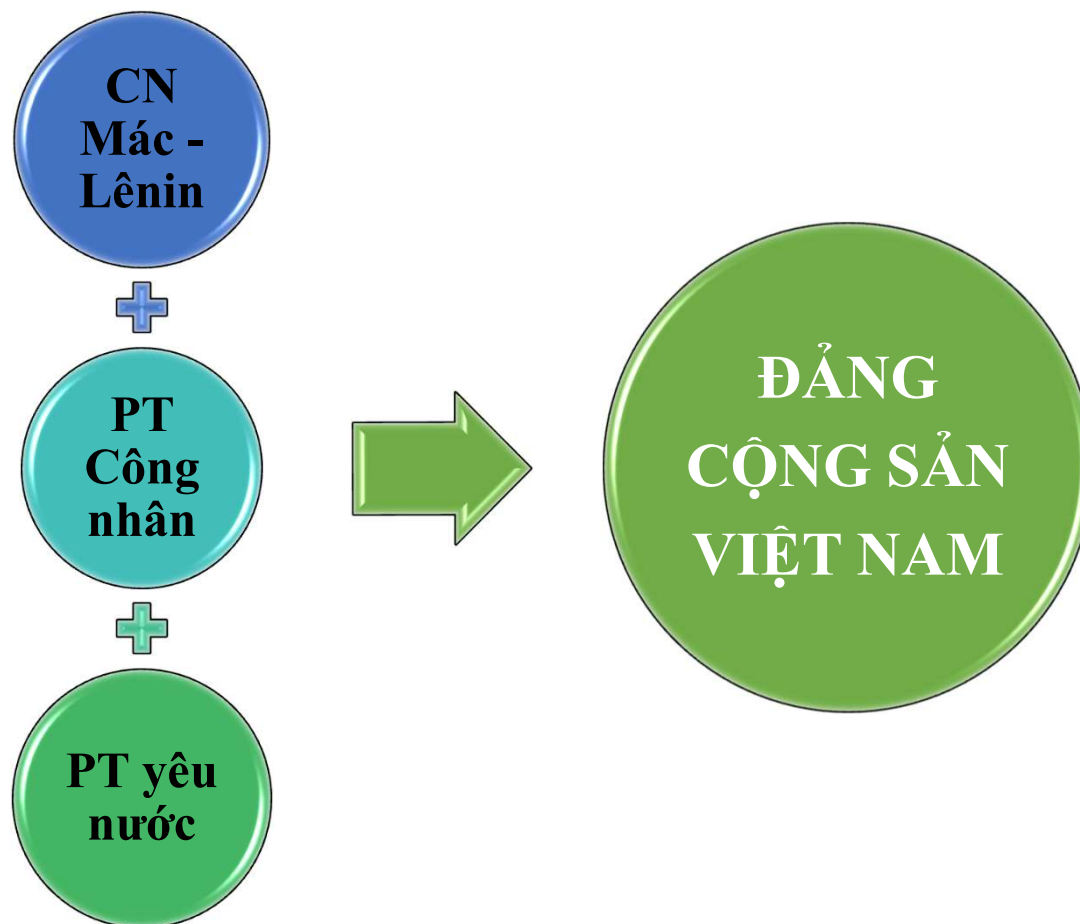
```
graph LR; A[Ý nghĩa sự kiện thành lập ĐCS Việt Nam] --- B[Chấm dứt cuộc khủng hoảng đường lối cứu nước]; A --- C[Cách mạng Việt Nam trở thành một bộ phận khăng khít của CMVS thế giới]; A --- D[Tạo nên những bước nhảy vọt cho cách mạng Việt Nam];
```

Chấm dứt cuộc khủng
hoảng đường lối cứu
nước

Cách mạng Việt Nam trở
thành một bộ phận khăng
khít của CMVS thế giới

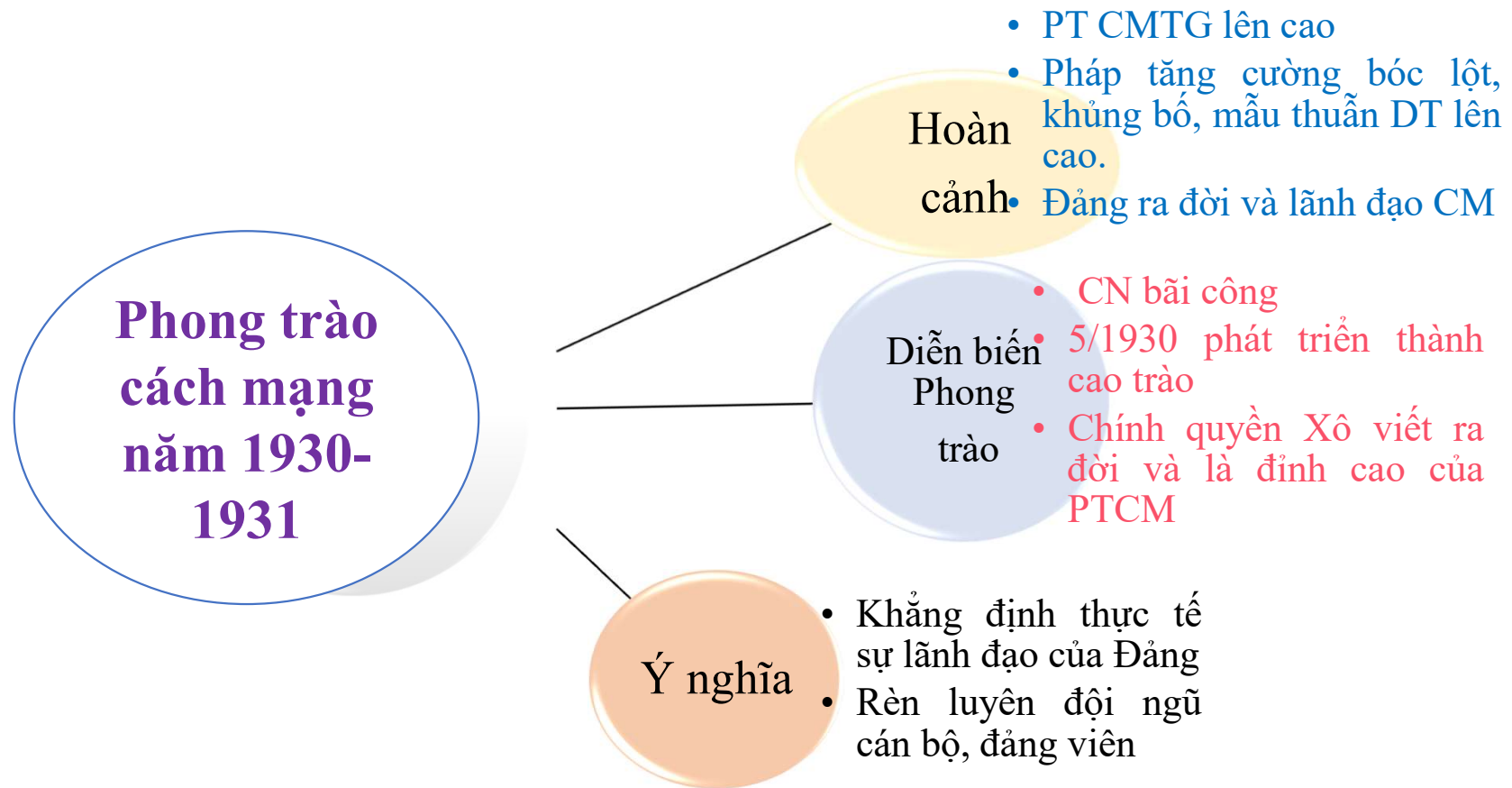
Tạo nên những bước
nhảy vọt cho cách mạng
Việt Nam

ĐẶC ĐIỂM QUY LUẬT HÌNH THÀNH ĐẢNG

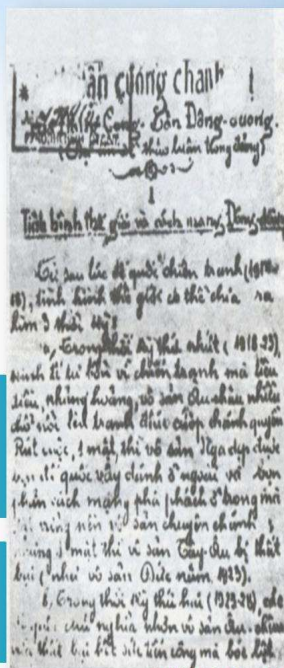
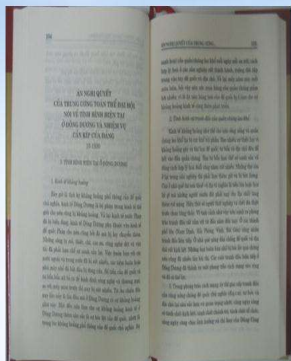

II. Lãnh đạo quá trình đấu tranh giành chính quyền 1930-1945

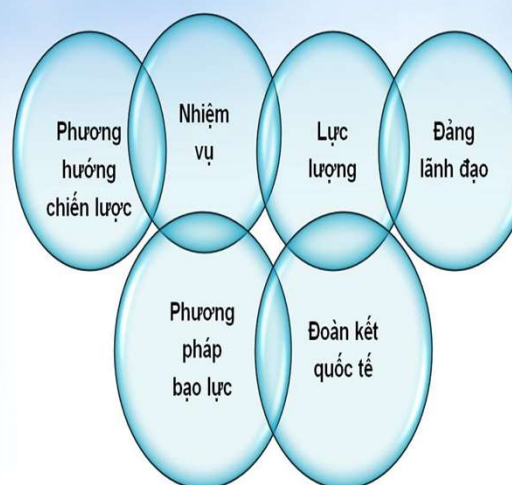
1. Phong trào cách mạng 1930-1931 và khôi phục phong trào 1932- 1935.

Luận cương chính trị (10/1930)

Nội dung Luận cương tháng 10/1930

Trần phú- Tổng bí thư đầu tiên của Đảng (1930 – 1931)

Nội dung Hội nghị

Đổi tên thành ĐCS Đông Dương

Thông qua luận cương mới

**Nội dung
LCCT
T10/1930**

PHCL: TSDQ CM => CNXH

NVCM: Đánh đổ phong kiến, thực hành CM ruộng đất triệt để. Và đánh đổ đế quốc pháp, làm cho ĐD hoàn toàn độc lập. Trong đó “Thổ địa CM là cái cốt của CMTSDQ”

LLCM: Công-nông là động lực chính của CM. Phủ nhận vai trò của các giai cấp, tầng lớp khác

PPCM: Bạo lực cách mạng

Về QH CMVN: CM Việt Nam là một bộ phận của CMTG

Lãnh đạo CM: Do Đảng lãnh đạo, lấy CN Mác-Lênin làm gốc

***Cuộc đấu tranh khôi phục tổ chức Đảng và phong trào cách mạng, Đại hội Đảng lần thứ nhất (3/1935)**

Giai đoạn thoái trào của phong trào CM:

- Từ 1930 – 1933: có đến 246.532 người bị bắt

Cuộc đấu tranh của chiến sĩ và quần chúng yêu nước

- **Trần Phú** “Hãy giữ vững chí khí chiến đấu”
- **Nguyễn Đức Cảnh** viết tổng kết vận động công nhân
- **Lý Tự Trọng** “Con đường của thanh niên chỉ có thể là con đường cách mạng”
- **Các đảng viên** trong các nhà tù thành lập nhiều chi bộ để lãnh đạo đấu tranh chống khủng bố, chống chế độ nhà tù hà khắc, đòi cải thiện sinh hoạt...

Trên mặt trận chính trị, tư tưởng

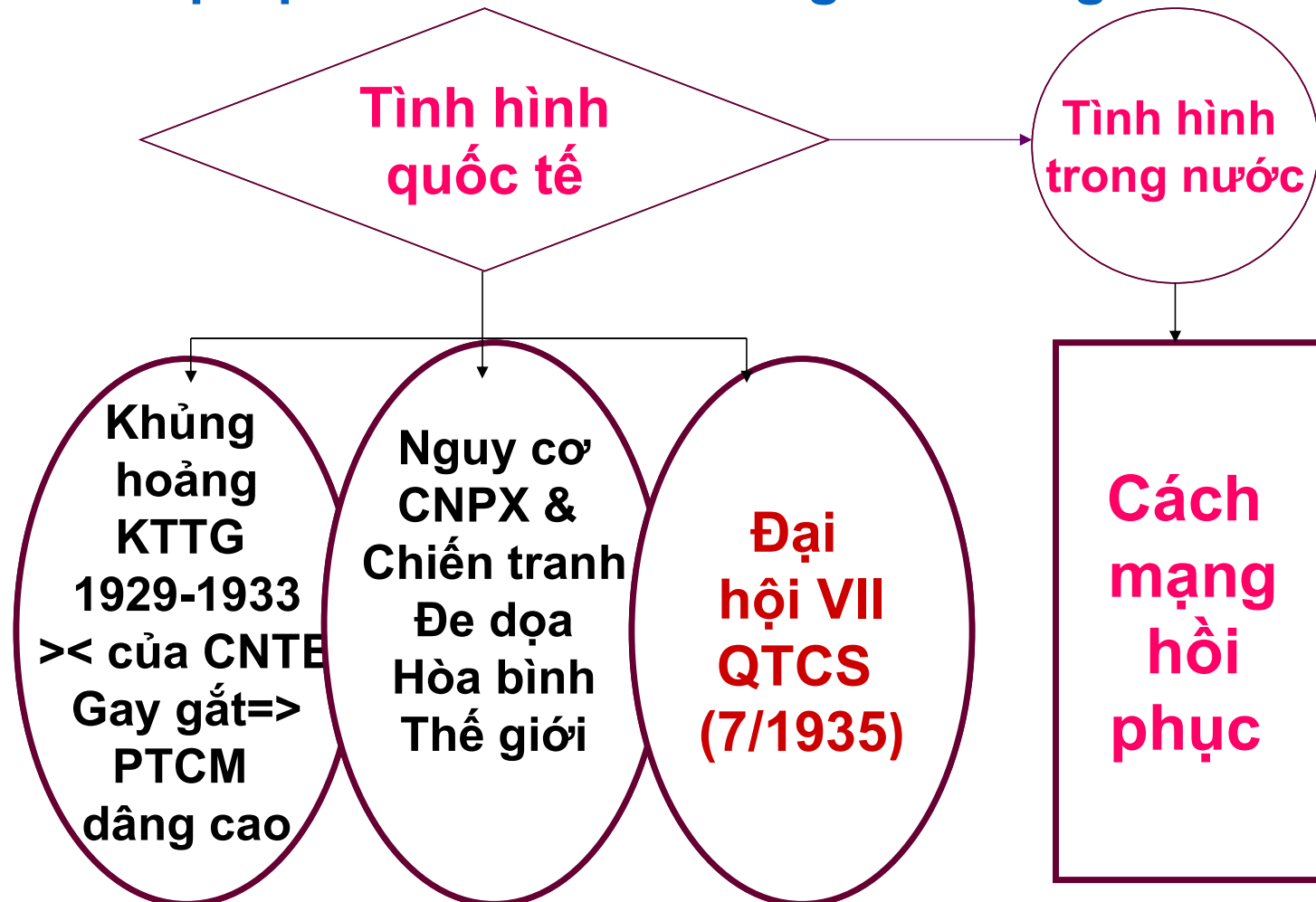
- + *Nhiều tài liệu huấn luyện Đảng viên được biên soạn, dịch ra tiếng Việt*: CNDV lịch sử, gia đình và Tổ quốc, lịch sử tóm tắt 3 tổ chức QT; những vấn đề cơ bản của CM Đông Dương; Tuyên Ngôn của ĐCS, Hai sách lược của Đảng xã hội dân chủ...
- + *Ra báo bí mật*: Đuốc đưa đường, con đường chính (Hỏa Lò), Người tù đỏ, ý kiến chung (Côn Đảo)

Chủ trương khôi phục tổ chức Đảng và PTCM

- Chương trình hành động của ĐCS Đông Dương (6/1932)
- Sơ thảo lịch sử phong trào cộng sản Đông Dương (3/1933)
- Ban chỉ huy ở ngoài của Đảng Cộng sản Đông Dương (1934)
- Đại hội đại biểu lần thứ I của Đảng (3/1935)

2. Phong trào dân chủ 1936-1939

*Điều kiện lịch sử và chủ trương của Đảng

● Chủ trương nhận thức mới của Đảng

HNBCHTW 2 (7/1936), 3 (3/1937), 4(9/1937), 5(3/1938)

Đề ra những chủ trương mới về chính trị, tổ chức và hình thức đấu tranh

10/1936 Nghị quyết Chung quanh vấn đề chiến sách mới

Nhận thức lại MQH giữa 2 nhiệm vụ dân tộc và dân chủ

Tháng 7/1939 Tổng bí thư Nguyễn Văn Cừ xuất bản tác phẩm
Tự chỉ trích

Tổng kết kinh nghiệm cuộc vận
động dân chủ

Là một văn kiện lý luận quan
trọng về xây dựng Đảng

Phong trào đấu tranh đòi tự do, dân chủ, cơm áo, hòa bình

Một số tờ báo trong thời kỳ đấu tranh dân chủ 1936- 1939

Mit tinh quần chúng ngày 1/5/1938 tại khu đấu xảo Hà Nội

Cuộc vận động dân chủ 1936-1939 đã làm cho trận địa và lực lượng cách mạng được mở rộng ở cả nông thôn và thành thị, thực sự là một bước chuẩn bị cho thắng lợi của Cách mạng Tháng Tám sau này.

Hà Huy Tập

Với *Tờróttxky và phản cách mạng* (5/1937) góp phần xây dựng Đảng về tư tưởng, chính trị và tổ chức (Bút danh Thanh Hương)

Tổ cáo tội ác của đế quốc và phong kiến đối với nông dân và làm rõ vai trò quan trọng của nông dân trong CM

Vấn đề dân cày (1938) của Quách Ninh và Văn Đình

Chủ Nghĩa Mác (Hải Triều-1938)

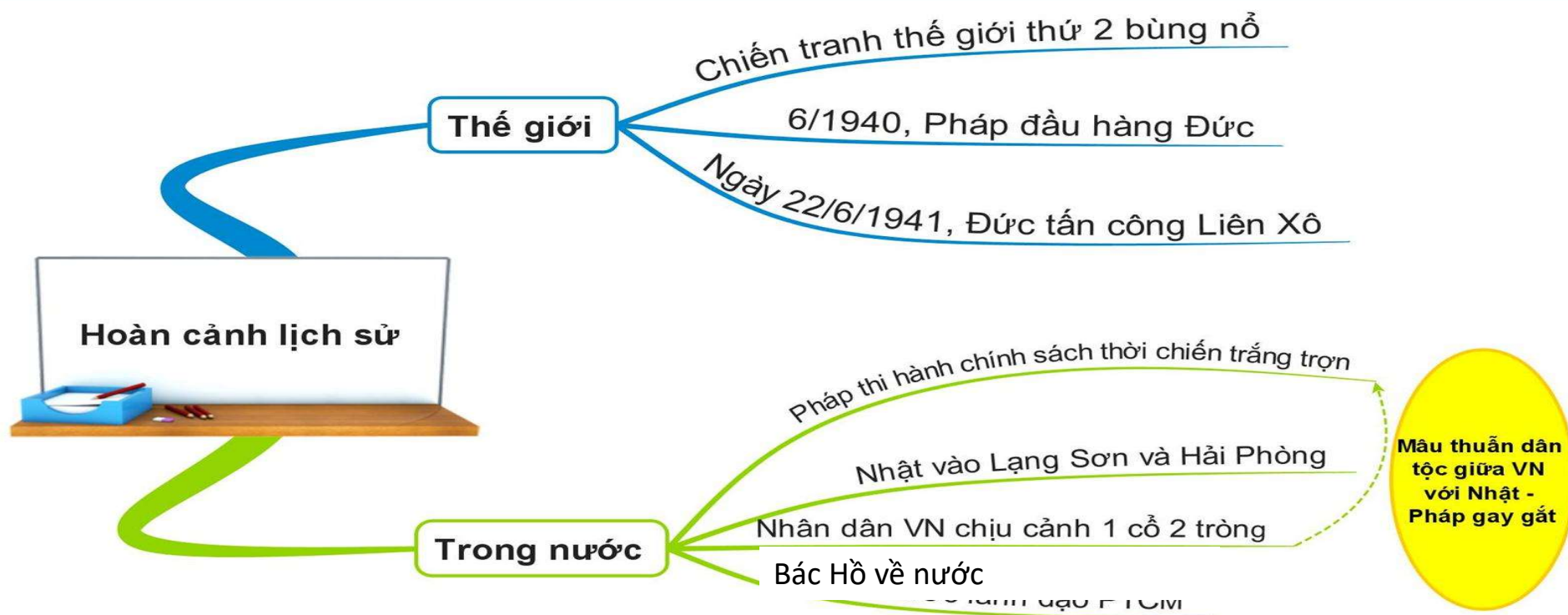
Hội truyền bá quốc ngữ (1937)

***Kết quả và ý nghĩa**

- Tổ chức Đảng được củng cố và phát triển: số đảng viên và số hội viên tăng lên
 - Đảng tích lũy thêm nhiều kinh nghiệm mới
- => Cuộc vận động dân chủ 1936-1939 đã làm cho trận địa và lực lượng cách mạng được mở rộng ở cả nông thôn và thành thị, bước chuẩn bị cho thắng lợi của CM8

3. Phong trào giải phóng dân tộc 1939-1945

a Hoàn cảnh lịch sử và sự chuyển hướng chỉ đạo chiến lược của Đảng

**Nội dung
chuyển hướng
chỉ đạo
chiến lược
qua 3 HNTW
6,7,8**

**Một là, đưa nhiệm vụ giải phóng
dân tộc lên hàng đầu**

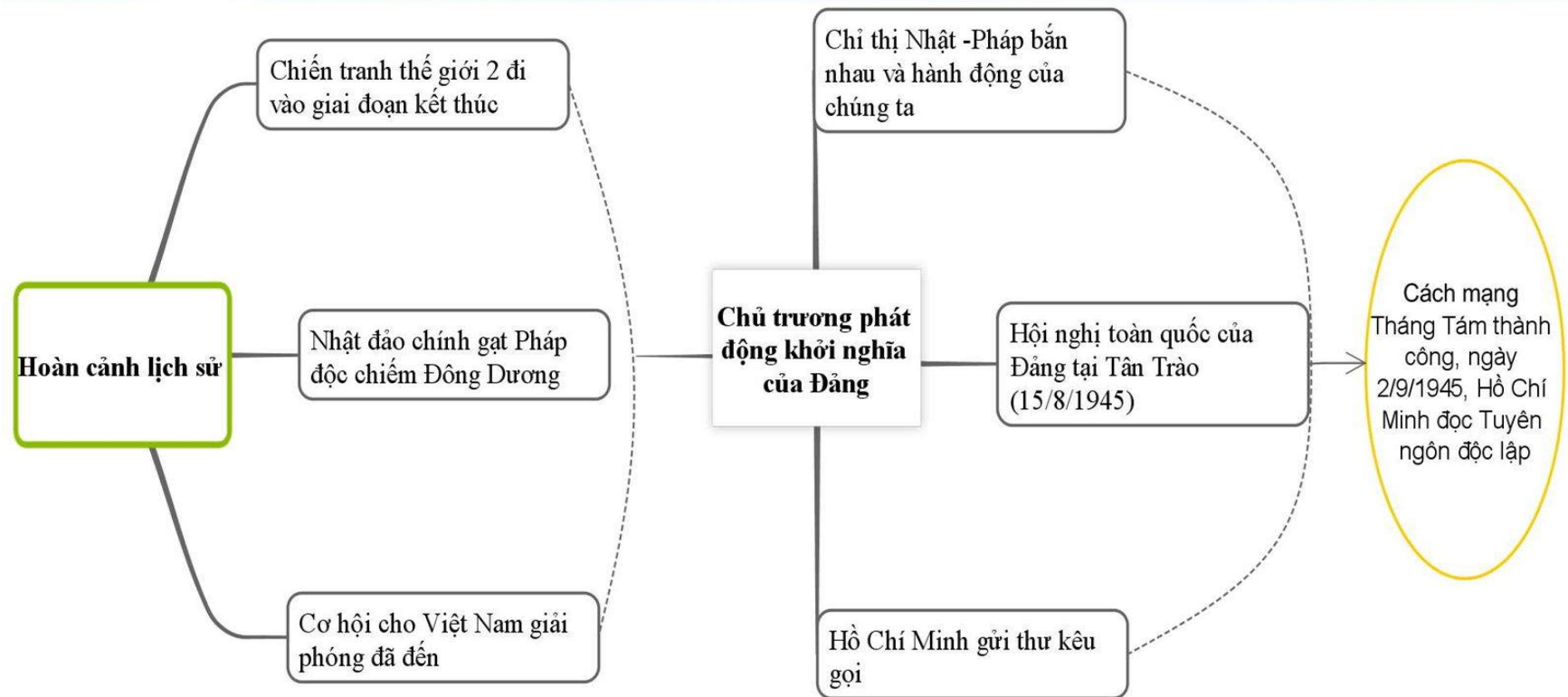
Hai là, thành lập mặt trận Việt Minh

**Ba là, quyết định xúc tiến chuẩn
bị khởi nghĩa vũ trang**

b. Phong trào chống Pháp-Nhật, đẩy mạnh chuẩn bị lực lượng cho cuộc khởi nghĩa vũ trang và cao trào kháng Nhật cứu nước

SV tự nghiên cứu trong giáo trình

c. Cao trào kháng Nhật cứu nước và Tổng khởi nghĩa giành chính quyền (Tháng 3/1945-8/1945)

- Ngày 9/3/1945 phát xít Nhật đảo chính gạt Pháp để độc chiếm Đông Dương

Từ ngày 9 đến 12/3/1945 Ban thường vụ Trung ương Đảng họp và ra chỉ thị « Nhật – Pháp bắn nhau và hành động của chúng ta »

- ✓ kẻ thù chính: phát xít Nhật, khẩu hiệu: Đánh đuổi phát xít Nhật
- ✓ Phát động một cao trào kháng Nhật cứu nước
- ✓ Đề ra chủ trương phá kho thóc Nhật để giải quyết nạn đói cho dân.
- **Hình thức khởi nghĩa:** khởi nghĩa từng phần

■ Hội nghị Đảng toàn quốc tại Tân Trào (Tuyên Quang)
(từ 13-15/8/1945)

+ Chủ trương: Tổng khởi nghĩa trước khi quân đồng minh đổ bộ vào Đông Dương.

(So với HNTW tháng 3/1945: Tổng khởi nghĩa khi quân Đồng Minh đổ bộ vào Đông Dương)

❖ Đại hội Quốc dân tại Tân Trào (16-8-1945)

Hồ Chí Minh (1945)
được bầu làm chủ
tịch Ủy ban dân tộc
giải phóng Việt Nam

“Hỡi đồng bào yêu quý!

*Giờ quyết định cho vận mệnh dân tộc ta đã
đến. Toàn quốc đồng bào hãy đứng dậy đem
sức ta mà tự giải phóng cho ta.*

*Nhiều dân tộc bị áp bức trên thế giới đang ganh
nhau tiến bước giành quyền độc lập. Chúng ta
không thể chậm trễ.*

*Tiến lên! Tiến lên! Dưới lá cờ Việt Minh, đồng
bào hãy dũng cảm tiến lên!”*

Những mốc son

của cuộc Tổng khởi nghĩa tháng Tám năm 1945

Cách mạng tháng Tám năm 1945 thành công là thắng lợi vĩ đại đầu tiên của nhân dân ta từ khi có Đảng lãnh đạo, mở ra bước ngoặt vĩ đại trong lịch sử dân tộc Việt Nam.

16/8/1945

Đại hội Quốc dân họp ở Tân Trào (Tuyên Quang) thông qua **Lệnh tổng khởi nghĩa**.

12/3/1945

Ban Thường vụ Trung ương Đảng đã họp hội nghị mở rộng, ra Chỉ thị nêu rõ *"Nhật-Pháp bắn nhau và hành động của chúng ta."*

tháng 3

tháng 8

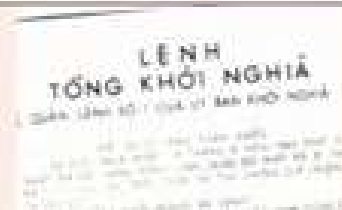

9/3/1945

Trong đêm Nhật-Pháp bắn nhau, Hội nghị Thường vụ mở rộng họp dưới sự chủ trì của Tổng Bí thư Trường Chinh.

13 - 15/8/1945

Trung ương Đảng và Tổng bộ Việt Minh thành lập Ủy ban khởi nghĩa toàn quốc, ra Quân lệnh số 1.

17/8/1945

Ủy ban giải phóng dân tộc ra mắt quốc dân và làm lễ tuyên thệ trước sân đình Tân Trào.

19/8/1945

Khởi nghĩa đã hoàn toàn thắng lợi ở thủ đô Hà Nội

25/8/1945

Khởi nghĩa giành chính quyền tại Sài Gòn.

2/9/1945

Tại Quảng trường Ba Đình - Hà Nội, Chủ tịch Chính phủ lâm thời Hồ Chí Minh đã đọc bản Tuyên ngôn độc lập, khai sinh nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa.

Chiều 16/8/1945

Một đơn vị quân giải phóng do đồng chí Võ Nguyên Giáp chỉ huy từ Tân Trào tiến về giải phóng Thái Nguyên mở đầu cho cách mạng tháng Tám.

18/8/1945

Nhân dân 4 tỉnh Bắc Giang, Hải Dương, Hà Tĩnh, Quảng Nam giành chính quyền.

Từ ngày 20/8/1945

Trên khắp các tỉnh, thành phố trong cả nước, cuộc Tổng khởi nghĩa đã giành thắng lợi. Các tỉnh lỵ Yên Bái, Phúc Yên, Thái Bình, Thanh Hóa, Khánh Hòa liên tiếp khởi nghĩa thành công.

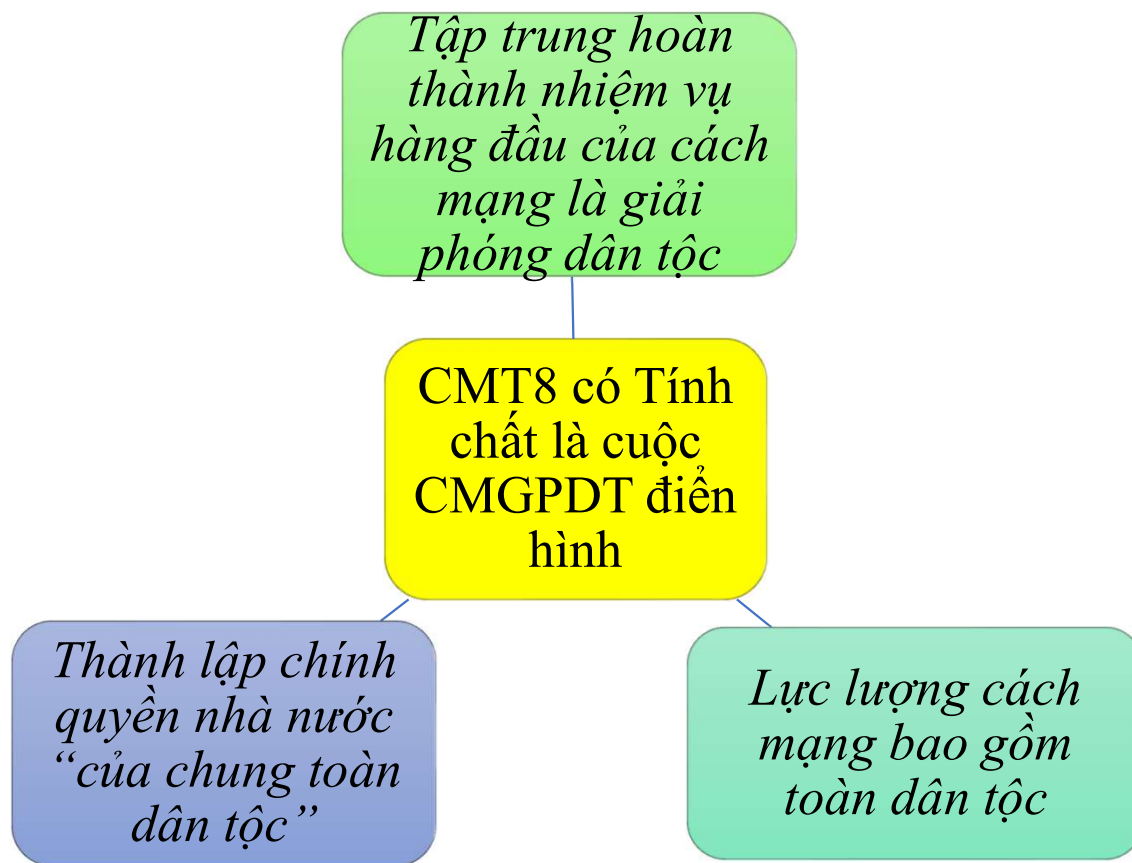
30/8/1945

Hoàng đế Bảo Đại - vị vua cuối cùng nhà Nguyễn đã tuyên bố thoái vị.

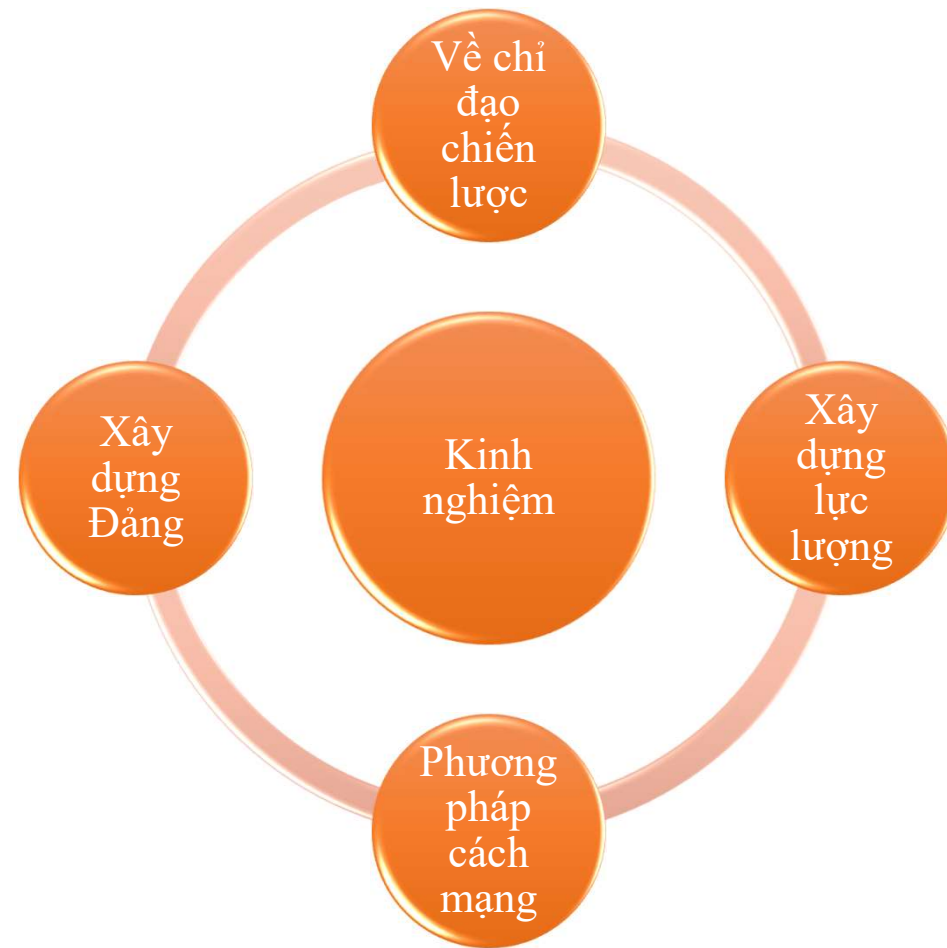
Vietnam+

4. Tính chất, ý nghĩa và kinh nghiệm của Cách mạng Tháng Tám năm 1945

Ý NGHĨA

- Thắng lợi của CM tháng 8/1945, đã đập tan xiềng xích nô lệ của thực dân Pháp gán một thế kỷ, lật nhào chế độ quân chủ PK lâu đời, đánh thắng ĐQ Pháp & PX Nhật.
- Thành quả của CMT8 là dẫn tới lập nên Nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa, Nhà nước dân chủ nhân dân đầu tiên ở khu vực Đông Nam Á. Đưa Nhân dân Việt Nam từ thân phận nô lệ trở thành người làm chủ.
- Thắng lợi của CMT8 đánh dấu bước phát triển nhảy vọt của lịch sử DT Việt Nam đưa dân tộc ta bước vào kỷ nguyên mới, độc lập, tự do định hướng đi lên CNXH.
- Với thắng lợi của CMT8, Đảng và nhân dân ta đã làm phong phú thêm kho tàng lý luận Mác – Lênin. Cung cấp thêm nhiều kinh nghiệm quý cho PTGPDT và giành quyền dân chủ trên TG.
- Thắng lợi của CM tháng 8/1945 đã hỗ trợ, thúc đẩy và phát triển PT đấu tranh GPDT của các nước trên bán đảo ĐĐ & nhiều nước khác trên TG.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Tên tài liệu	Số đăng ký cá biệt
[1] Nguyễn Ái Quốc sự sáng tạo trong thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam, giá trị lịch sử và hiện thực / Nguyễn Đình Đài.- 324.2075092/ Đ103	MOL.043087; MOL.043088; BMML.000931
[2] Cương lĩnh đầu tiên của Đảng : Ngọn cờ độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội Hồ Chí Minh / Nguyễn Bá Linh.- 324.2597075/ L312	BMML.000543; MOL001211
[3] Hồ Chí Minh với các chiến dịch trong 30 năm chiến tranh giải phóng dân tộc / Nhiều tác giả - Đầu trang tên sách ghi: Nhiều tác giảTuyển chọn và biên soạn : Nguyễn Thế Vị, Trần Cao Kiêu.- 959.704092/ H450	BMML.000977; MOL.047729